

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

28 травня 2021 р.

Справа №200/7418/20-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Кравченко Т.О.,

розглянув в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом Максименко Тетяни Олександрівни до Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області про стягнення компенсації оплати лікарняного у зв'язку із несвоєчасною його оплатою,

встановив:

10 серпня 2020 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшов адміністративний позов Максименко Тетяни Олександрівни (далі – позивач, Максименко Т.О.) до Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області (далі – відповідач, ГУ Держпродспоживслужби в області), надісланий на адресу суду 01 серпня 2020 року, в якому позивач просила:

- стягнути з ГУ Держпродспоживслужби в області на користь позивача компенсацію оплати лікарняного у зв'язку з несвоєчасною його оплатою за період з липня 2014 року по червень 2020 року в сумі 54 541,82 грн.

Заяви, клопотання учасників справи. Процесуальні дії у справі.

17 серпня 2020 року суд постановив ухвалу про прийняття позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі № 200/7418/20-а; вирішив розглядати справу за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні); встановив строк для подання відзиву на позовну заяву; витребував у відповідача докази.

Про прийняття позовної заяви та відкриття провадження у справі учасники справи повідомлені належним чином в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України (далі – КАС).

Відповідно до ч. 1 ст. 262 КАС розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження здійснюється судом за правилами, встановленими цим Кодексом для розгляду справи за правилами загального позовного провадження, з особливостями, визначеними у цій главі.

Розгляд справи по суті за правилами спрощеного позовного провадження у випадках, визначених ст. 263 цього Кодексу, розпочинається через п'ятнадцять днів з дня відкриття провадження у справі (ч. 2 ст. 262 КАС).

Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача.

В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначила, що рішенням Донецького окружного адміністративного суду від 21 січня 2020 року в адміністративній справі № 200/11054/19-а стягнуто з ГУ Держпродспоживслужби заборгованість щодо оплати лікарняного за період з 16.06.2014 року по 19.10.2014 року в сумі 38447,64 грн., яка належала їй з 11 липня 2014 року.

Оскільки вказану заборгованість перераховано відповідачем лише 20 липня 2020 року, позивач вважає, що має право на отримання компенсації за несвоєчасну виплату.

Відповідач позов не визнав, надав відзив на позовну заяву.

Зазначив, що позивач працювала на посаді головного спеціаліста-бухгалтера в Управлінні ветеринарної медицини м. Харцизька, яке на час виникнення спірних відносин та її звернення до суду перебуває на тимчасово окупованій території.

Вказана установа на підконтрольну Україні територію не перемістилася.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України № 1092 та наказу Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України від 16 січня 2016 року № 36 Управління ветеринарної медицини м. Харцизька реорганізовано шляхом приєднання до Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області.

Під час дій, пов'язаних з реорганізацією, керівництвом Управління ветеринарної медицини м. Харцизька не проводилась передача комісії з реорганізації будь-яких документів, серед яких мала бути інформація про відкриті рахунки в органах Державної казначейської служби України та наявних залишків. Будівля вказаного управління перебуває на тимчасово окупованій території і доступу у відповідача до неї немає.

Про факт претензій позивача щодо стягнення заборгованості зі сплати лікарняного відповідач дізнався з позовної заяви, у зв'язку із чим до Головного управління Державної казначейської служби України у Донецькій області було направлено запит про надходження допомоги по тимчасовій непрацездатності на рахунки Управління ветеринарної медицини м. Харцизька від органів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, а також залишок коштів на рахунку станом на 23.09.2019.

Фондом соціального страхування України направлено відповідь про наявність відкритого рахунку Управління ветеринарної медицини м. Харцизька та надано виписку з нього.

З наданої виписки вбачається надходження грошових коштів для надання застрахованим особам матеріального забезпечення (вагітність та пологи) та зазначено підставу нарахування – заява від 16 червня 2014 року № 2557.

Відповідач наголошує, що з наданої виписки не вбачається, якій особі було перераховано вказані кошти.

Враховуючи відсутність первинних документів щодо призначення допомоги відповідач вважає, що з об'єктивних причин не зміг вчасно здійснити виплату вказаної допомоги позивачці, у зв'язку із чим вину у пропущенні строків вказаної виплати заперечує.

На цій підставі відповідач просив відмовити в позові.

Обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини. Докази відхилені судом, та мотиви їх відхилення.

На виконання вимог ст. 90 КАС суд оцінив докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні; оцінив належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, виходячи з того, що жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 77 КАС кожна особа повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених ст. 78 цього

Кодексу.

За правилами абз. 1 ч. 2 ст. 77 КАС в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

З'ясовуючи чи мали місце обставини, якими обґрунтовуються вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються, а також чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, суд встановив наступне.

Позивач – Максименко Тетяна Олександрівна, 30 вересня 1984 року народження, громадянка України, паспорт серії ВК № 329043, виданий Харцизьким МВ ГУМВС України в Донецькій області 07 грудня 2006 року.

З 08 грудня 2000 року постійне місце проживання позивача зареєстровано за адресою: Донецька обл., м. Іловайськ, вул. Бойкова, буд. 170, що підтверджено штампом про реєстрацію місця проживання, проставленим в паспорті.

Відповідач – Головне управління Держпродспоживслужби в Донецькій області (ідентифікаційний код 40317209) зареєстроване як юридична особа 03 березня 2016 року, що встановлено на підставі відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР).

Рішенням Донецького окружного адміністративного суду від 21 січня 2020 року в адміністративній справі № 200/11054/19-а позовні вимоги Максименко Т.О. до ГУ Держпродспоживслужби в Донецькій області про стягнення заборгованості щодо оплати лікарняного були задоволені; стягнуто з ГУ Держпродспоживслужби в Донецькій області на користь Максименко Т.О. заборгованість щодо оплати лікарняного за період з 16.06.2014 року по 19.10.2014 року в сумі 38 447,64 грн.

Рішення набрало законної сили 09 червня 2020 року.

Вказаним рішенням суд встановлено, що управління ветеринарної медицини в м. Харцизьку звернулося до Макіївської міської виконавчої дирекції Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності з заявою-розрахунком для матеріального забезпечення листка непрацездатності позивача.

Зі змісту заяви-розрахунку вбачається, що сума допомоги згідно листка непрацездатності становить 38447,64 гривень.

Протоколом засідання комісії по соціальному страхуванню при профспілковій організації управління ветеринарної медицини в м. Харцизьку від 16.06.2014 року позивачу було призначено страхові виплати за 126 днів непрацездатності по вагітності та пологах.

Відповідно до положень ч. 4 ст. 78 КАС, обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

Відповідно до платіжного доручення від 15 липня 2020 року № 1031, 16 липня 2020 року відповідачем здійснено виплату позивачеві суми заборгованості у розмірі 38447,64 грн.

Таким чином, з урахуванням вказаних доказів, суд приходить до висновку, що рішення суду від 21 січня 2020 року в адміністративній справі № 200/11054/19-а виконано відповідачем 15 липня 2020 року.

Будь-які інші докази щодо предмета доказування учасники справи не надали.

Норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування.

Відповідно до ч. 2 ст.19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Ст. 1 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ратифікованої Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу

та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції», визначає, що Високі Договірні Сторони гарантують кожному, хто перебуває під їхньою юрисдикцією, права і свободи, визначені в розділі I цієї Конвенції.

Ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод визначає, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

У справі «Суханов та Ільченко проти України», №№ 68385/10, 71378/10, §§ 52, 30-31, 53, рішення від 26 червня 2014 року, Європейський суд з прав людини зазначив, що зменшення розміру або припинення виплати належним чином встановленої соціальної допомоги може становити втручання у право власності.

Суд зазначив, що ст. 1 Першого протоколу включає в себе три окремих норми: «перша норма, викладена у першому реченні першого абзацу, має загальний характер і проголошує принцип мирного володіння майном; друга норма, що міститься в другому реченні першого абзацу, стосується позбавлення власності і підпорядковує його певним умовам; третя норма, закріплена в другому абзаці, передбачає право Договірних держав, зокрема, контролювати користування власністю відповідно до загальних інтересів. Проте ці норми не є абсолютно непов'язаними між собою. Друга і третя норми стосуються конкретних випадків втручання у право на мирне володіння майном, а тому повинні тлумачитися у світлі загального принципу, закріпленого першою нормою».

Щодо соціальних виплат, ст. 1 Першого протоколу не встановлює жодних обмежень свободи Договірних держав вирішувати, мати чи ні будь-яку форму системи соціального забезпечення та обирати вид або розмір виплат за такою системою. Проте якщо Договірна держава має чинне законодавство, яке передбачає виплату як право на отримання соціальної допомоги (обумовлене попередньою сплатою внесків чи ні), таке законодавство має вважатися таким, що передбачає майнове право, що підпадає під дію ст. 1 Першого протоколу щодо осіб, які відповідають її вимогам.

Суд повторив, що першим і найголовнішим правилом ст. 1 Першого протоколу є те, що будь-яке втручання державних органів у право на мирне володіння майном має бути законним і повинно переслідувати легітимну мету «в інтересах суспільства». Будь-яке втручання також повинно бути пропорційним по відношенню до переслідуваної мети. Іншими словами, має бути забезпечено «справедливий баланс» між загальними інтересами суспільства та обов'язком захисту основоположних прав конкретної особи. Необхідного балансу не буде досягнуто, якщо на відповідну особу або осіб буде покладено особистий та надмірний тягар.

У справі «Щокін проти України», №№ 23759/03, 37943/06, § 50, рішення від 14 жовтня 2010 року, Європейський суд з прав людини вказав, що перша та найважливіша вимога ст. 1 Першого протоколу до Конвенції полягає в тому, що будь-яке втручання публічних органів у мирне володіння майном повинно бути законним. Так, друге речення першого пункту передбачає, що позбавлення власності можливе тільки «на умовах, передбачених законом», а другий пункт визнає, що держави мають право здійснювати контроль за використанням майна шляхом введення «законів». Більш того, верховенство права, один із основоположних принципів демократичного суспільства, притаманний усім статтям Конвенції. Таким чином, питання, чи було дотримано справедливого балансу між загальними інтересами суспільства та вимогами захисту основоположних прав окремої особи, виникає лише тоді, коли встановлено, що оскаржуване втручання відповідало вимозі законності і не було свавільним.

21 травня 2015 року Постановою Верховної Ради України від 21 травня 2015 року № 462-VIII схвалена Заява Верховної Ради України «Про відступ України від окремих зобов'язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод» щодо відступу від окремих зобов'язань, визначених пунктом 3 статті 2, статтями 9, 12, 14 та 17 Міжнародного пакту про

громадянські і політичні права та статтями 5, 6, 8 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, на період до повного припинення збройної агресії Російської Федерації, а саме: до моменту виведення усіх незаконних збройних формувань, керованих, контрольованих і фінансованих Російською Федерацією, російських окупаційних військ, їх військової техніки з території України, відновлення повного контролю України за державним кордоном України, відновлення конституційного ладу та порядку на окупованій території України.

Водночас від зобов'язань, визначених ст. ст. 1, 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ст. 1 Першого протоколу до Конвенції, Україна не відступала.

Згідно з п. 23 частини I Європейської соціальної хартії (переглянутої), яка вчинена 03 травня 1996 року та ратифікована Законом України від 14 вересня 2006 року № 137-V «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)», сторони визнають метою своєї політики, яку вони запроваджуватимуть усіма відповідними засобами як національного, так і міжнародного характеру, досягнення умов, за яких можуть ефективно здійснюватися такі права та принципи, зокрема, як право кожної особи похилого віку на соціальний захист.

У передмові до Керівних принципів з питання переміщення осіб всередині країни Організації Об'єднаних Націй (документ ООН E/CN.4/1998/53/Add.2), яка визначає сферу охоплення та мету принципів, визначено, що для цілей цих Принципів внутрішньо переміщеними особами вважаються особи або групи осіб, яких змусили покинути свої будинки або звичні місця проживання, зокрема в результаті або щоб уникнути негативних наслідків збройного конфлікту, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини, надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру, і які не перетинали міжнародно визнаних державних кордонів.

Ст. 46 Конституції України визначено, що громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Відповідно до статті 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Відповідно до статті 34 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV (далі – Закон № 1105), фінансування страхувальників для надання матеріального забезпечення застрахованим особам здійснюється робочими органами Фонду в порядку, встановленому правлінням Фонду.

Підставою для фінансування страхувальників робочими органами Фонду є оформлена за встановленим зразком заява-розрахунок, що містить інформацію про нараховані застрахованим особам суми матеріального забезпечення за їх видами.

Робочі органи Фонду здійснюють фінансування страхувальників протягом десяти робочих днів після надходження заяви.

У разі якщо сума отриманих страхувальником від Фонду страхових коштів перевищує фактичні витрати на надання матеріального забезпечення, невикористані страхові кошти повертаються до робочого органу Фонду, що здійснив фінансування, протягом трьох робочих днів.

Страховальник відкриває окремий поточний рахунок для зарахування страхових коштів у банках у порядку, встановленому Національним банком України.

Страховальник, який є бюджетною установою, відкриває окремий рахунок для зарахування страхових коштів в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що

забезпечує формування державної фінансової політики.

Кошти Фонду, що надходять на зазначений рахунок, обліковуються на окремому субрахунку.

Страхові кошти, зараховані на окремий поточний рахунок у банку або на окремий рахунок в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, можуть бути використані страхувальником виключно на надання матеріального забезпечення та соціальних послуг застрахованим особам. Страхові кошти, зараховані на окремий рахунок, не можуть бути спрямовані на задоволення вимог кредиторів, на стягнення на підставі виконавчих та інших документів, за якими здійснюється стягнення відповідно до закону.

Згідно з ч. 1 ст. 19 Закону № 1105 право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), якщо інше не передбачено законом.

Статтею 20 Закону № 1105 визначено, що за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг:

- 1) допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);
- 2) допомога по вагітності та пологах;
- 3) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);
- 4) оплата лікування та/або реабілітаційної допомоги у відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм.

Ст. 30 Закону № 1105 визначено, що матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності застрахованим особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених законом, призначаються та надаються за основним місцем роботи (діяльності).

У разі ліквідації (реорганізації) підприємства, установи, організації матеріальне забезпечення за страховими випадками, які настали до їх ліквідації (реорганізації), виплачується застрахованим особам їх правонаступником, а в разі відсутності правонаступника - робочим органом Фонду за місцем здійснення обліку ліквідованого підприємства, установи, організації як страхувальника.

Відповідно до положень ст. 32 Закону № 1105, документи для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах розглядаються не пізніше десяти днів з дня їх надходження.

Повідомлення про відмову в призначенні допомоги із зазначенням причин відмови та порядку оскарження видається або надсилається заявникові не пізніше п'яти днів після винесення відповідного рішення.

Допомога по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах виплачується:

- 1) застрахованим особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), інших підставах, передбачених законом, - у найближчий після дня призначення допомоги строк, установлений для виплати заробітної плати;
- 2) добровільно застрахованим особам, застрахованим особам, які працюють на умовах цивільно-правового договору, здійснюють підприємницьку чи іншу діяльність, - протягом десяти днів після призначення допомоги.

Частиною 4 ст. 32 Закону № 1105 визначено, що не одержане застрахованою особою своєчасно матеріальне забезпечення виплачується за минулий час у розмірі, встановленому на час настання страхового випадку.

Суми матеріального забезпечення, не одержані з вини органу, що призначає матеріальне забезпечення, виплачуються застрахованій особі за минулий час з дотриманням вимог законодавства про індексацію грошових доходів населення.

Як вбачається з матеріалів справи, позивачеві на виконання рішення Донецького окружного адміністративного суду 21 січня 2020 року в адміністративній справі № 200/11054/19-а перераховано суму заборгованість щодо оплати лікарняного за період з 16 червня 2014 року по 19 жовтня 2014 року в сумі 38447,64 грн 16 липня 2020 року.

Тобто в даному випадку йдеться про несвоєчасну виплату допомоги по вагітності і пологах. Докази проведення відповідачем компенсації втрати частини доходу у зв'язку з порушенням строків їх виплати суду не надані.

З 01 січня 2001 року набрав чинності Закон України від 19 жовтня 2000 року № 2050-III «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» (далі – Закон № 2050).

Відповідно до ст. 1 Закону № 2050 підприємства, установи і організації всіх форм власності та господарювання здійснюють компенсацію громадянам втрати частини доходів у випадку порушення встановлених строків їх виплати, у тому числі з вини власника або уповноваженого ним органу (особи).

Згідно з ч. 1 ст. 2 Закону № 2050 компенсація громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати (далі - компенсація) провадиться у разі затримки на один і більше календарних місяців виплати доходів, нарахованих громадянам за період починаючи з дня набрання чинності цим Законом.

Ч. 2 ст. 2 Закону № 2050 визначено, що під доходами у цьому Законі слід розуміти грошові доходи громадян, які вони одержують на території України і які не мають разового характеру, в тому числі соціальні виплати.

Відповідно до ст. 3 Закону № 2050 сума компенсації обчислюється шляхом множення суми нарахованого, але не виплаченого громадянину доходу за відповідний місяць (після утримання податків і обов'язкових платежів) на індекс інфляції в період невиплати доходу (інфляція місяця, за який виплачується дохід, до уваги не береться).

Згідно з ст. 4 Закону № 2050 виплата громадянам суми компенсації провадиться у тому ж місяці, у якому здійснюється виплата заборгованості за відповідний місяць.

Ст. 5 Закону № 2050 встановлено, що своєчасно не отриманий з вини громадянина дохід компенсації не підлягає.

Порядок проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 159 (далі – Порядок № 159).

Згідно з п. 1 Порядку № 159 дія цього Порядку поширюється на підприємства, установи та організації всіх форм власності і господарювання та застосовується у всіх випадках порушення встановлених термінів виплати грошових доходів, у тому числі з вини власника або уповноваженого ним органу (особи).

Відповідно до п. 2 Порядку № 159 компенсація громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати (далі - компенсація) провадиться у разі затримки на один і більше календарних місяців виплати грошових доходів, нарахованих громадянам за період, починаючи з 1 січня 2001 року.

П. 3 Порядку № 159 визначено, що компенсації підлягають такі грошові доходи разом із сумою індексації, які одержують громадяни в гривнях на території України і не мають разового характеру, зокрема, соціальні виплати, в тому числі допомога по тимчасовій непрацездатності, допомога по вагітності та пологах.

За правилами, наведеними у п. 4 Порядку № 159, сума компенсації обчислюється як добуток нарахованого, але невиплаченого грошового доходу за відповідний місяць (після утримання податків і обов'язкових платежів) і приросту індексу споживчих цін (індексу інфляції) у відсотках для визначення суми компенсації, поділений на 100.

Індекс споживчих цін для визначення суми компенсації обчислюється шляхом множення місячних індексів споживчих цін за період невиконання грошового доходу. При цьому індекс споживчих цін у місяці, за який виплачується дохід, до розрахунку не включається. Щомісячні індекси споживчих цін публікуються Держкомстатом.

Відповідно до п. 5 Порядку № 159 сума компенсації виплачується громадянам у тому ж місяці, у якому здійснюється виплата заборгованості за відповідний місяць.

Згідно з п. 7 Порядку № 159 компенсація проводиться за рахунок джерел, з яких здійснюються відповідні виплати.

У постановах Верховного Суду від 04 березня 2021 року у справі № 520/34/17, від 16 грудня 2020 року у справі № 521/21718/16-а, від 12 лютого 2019 року у справі № 814/1428/18, від 19 вересня 2019 року у справі № 522/2370/17, від 08 серпня 2019 року у справі № 638/19990/16-а, від 08 серпня 2019 року у справі № 646/7115/17, від 03 липня 2018 року у справі № 521/940/17 наведені такі висновки щодо застосування положень Закону № 2050 і Порядку № 159:

... Основною умовою для виплати громадянину компенсації, що передбачена ст. 2 Закону № 2050 та Порядком № 159, є порушення встановлених строків виплати нарахованих доходів. При цьому, компенсація за порушення строків виплати такого доходу проводиться незалежно від порядку і підстав його нарахування: самим підприємством, установою чи організацією добровільно чи на виконання судового рішення.

... Кошти, які підлягають нарахуванню в порядку компенсації частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати, мають компенсаторний характер. Вони спрямовані на забезпечення достатнього життєвого рівня та купівельної спроможності особи у зв'язку з інфляційними процесами та зростанням споживчих цін на товари та послуги;

... Право на компенсацію втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати особа набуває незалежно від того, чи були такі суми їй попередньо нараховані, але не виплачені.

... Компенсація нараховується та проводиться при виплаті доходу, тобто право на компенсацію позивач набуває в момент отримання доходу. Як вбачається з позовної заяви, звертаючись до суду, позивач просить нарахувати компенсацію на ще не виплачені суми доходу, що не відповідає вимогам закону. Відтак, вказана позовна вимога задоволенню не підлягає.

... Наведене нормативне регулювання не встановлює першості нарахування і виплати доходу, який своєчасно не був виплачений, та не ставить у залежність компенсацію втрати частини грошових доходів від попереднього, окремого нарахування доходів. За цим регулюванням правове значення має те, чи з порушенням строків був виплачений нарахований дохід, чи виплачений і коли цей платіж, чи не нараховувався і не виплачувався грошовий дохід, право на який визнано судовим рішенням. Саме ці події є тими юридичними фактами, з якими пов'язується виплата компенсації втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати.

... Використане у ст. 3 Закону № 2050 та п. 4 Порядку № 159 формулювання, що компенсація обчислюється як добуток «нарахованого, але не виплаченого грошового доходу» за відповідний місяць, означає, що має існувати обов'язкова складова обчислення компенсації - невиконаний грошовий дохід, який може бути або нарахований, або який можна нарахувати, зокрема, і на підставі судового рішення.

... Захист такого порушеного права полягає у зобов'язанні відповідача вчинити кореспондуючі цьому праву дії. Розрахунок же суми покладається на відповідача.

Застосувавши до спірних правовідносин норми Закону № 2050 і Порядку № 159 з урахуванням висновків Верховного Суду, суд дійшов висновку, що Максименко Т.О. має право на отримання компенсації втрати доходу у зв'язку з порушенням строків його виплати.

Несвоєчасна виплата допомоги по вагітності та пологах є наслідком бездіяльності відповідача.

Такий висновок ґрунтується на тому, що під час розгляду справи № 200/11054/19-а суд встановив, що кошти на оплату лікарняного від Фонду соціального страхування надійшли на адресу управління ветеринарної медицини у м. Харцизьку, правонаступником якого є відповідач, однак впродовж тривалого часу не були виплачені позивачу.

У зв'язку з цим суд відхиляє заперечення відповідача, які ґрунтуються на положеннях ст. 5 Закону № 2050.

Право на отримання компенсації виникло у Максименко Т.О. з отриманням доходу, тобто в липні 2020 року.

За встановлених фактичних обставин суд дійшов висновку, що під час виплати Максименко Т.О. заборгованості з допомоги по вагітності та пологах за період з 16 червня 2014 року по 19 жовтня 2014 року відповідач допустив бездіяльність, яка полягає у не нарахуванні та невиплаті позивачу компенсації втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати.

Порушене право позивача підлягає поновленню шляхом зобов'язання відповідача нарахувати та виплатити Максименко Т.О. компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків виплати допомоги по вагітності та пологах за період з 16 червня 2014 року по 19 жовтня 2014 року відповідно до Закону № 2050 та Порядку № 159.

Спірні правовідносини виникли щодо права позивача на отримання компенсації втрати частини доходу у зв'язку з порушенням строків їх виплати.

Відповідач, до компетенції якого належить розрахунок і виплата компенсації, цих дій не вчиняв, конкретну суму компенсації не визначав, а тому належним способом захисту порушеного права Максименко Т.О. є покладання на відповідача обов'язку нарахувати і виплатити відповідну компенсацію, а не стягнення самостійно обчисленої позивачем суми.

Таким чином, позовні вимоги Максименко Т.О. підлягають задоволенню частково.

Розподіл судових витрат.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 КАС при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Ухвалою від 10 березня 2020 року суд відстрочив позивачу сплату судового збору у розмірі 840,80 грн до ухвалення судового рішення.

Оскільки суд дійшов висновку про задоволення позовних вимог, а докази здійснення позивачем інших судових витрат суду не надані, судовий збір належить стягнути за рахунок бюджетних асигнувань відповідача на користь державного бюджету України.

Керуючись ст. ст. 2, 12, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 255 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

вирішив:

1. Адміністративний позов Максименко Тетяни Олександрівни (РНОКПП: 3095402518, зареєстроване місце проживання: 86793, Донецька обл., м. Іловайськ, вул. Войкова, буд. 170) до Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області (ідентифікаційний код: 40317209, місцезнаходження: 87534, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Гризодубової, буд. 3) про стягнення компенсації оплати лікарняного у зв'язку із несвоєчасною його оплатою – задовольнити частково.

2. Зобов'язати Головне управління Держпродспоживслужби в Донецькій області нарахувати та виплатити Максименко Тетяні Олександрівні компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності за період з 01 липня 2014 року до 16 липня 2020 року.

3. В іншій частині позовних вимог – відмовити.

4. Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління Держпродспоживслужби в Донецькій області на користь державного бюджету судовий збір в сумі 840 (вісімсот сорок) гривень 80 копійок.

5. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

6 Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку шляхом подання апеляційної скарги до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

7. Повне судове рішення складено 28 травня 2021 року.

Суддя

Т.О. Кравченко

